

Tandläkarna valde rätt antibiotika i Stockholm

Under en vecka studerades handläggningen av infektionspatienter inom tandvården i Stockholms län. Resultatet visar inga tecken på överbehandling med antibiotika, men doseringen kan förbättras.

Under vecka 47 2013 genomförde Strama Stockholm en studie om handläggning av infektionspatienter inom tandvården i Stockholms län. Delta-gående tandläkare fyllde i ett protokoll med uppgift om patientens ålder, kön, symtomduration och om besöket var ett ny- eller återbesök. Eventuell röntgenundersökning dokumenterades liksom patientens diagnos och om antibiotika skrivits ut eller inte. Om patienten ordinerades antibiotika noterades val av substans, dos, antal doseringstillfällen per dygn samt behandlingstidens längd i dagar.

Totalt deltog 99 kliniker inom länet i studien, varav 49 från folktandvården. Det registrerades 528 patienter med infektionssymtom och av dessa fick 229 antibiotika (43 procent) varav 5 patienter fick kombinationsbehandling med två olika antibiotika. I efterhand visade det sig att studien fångade cirka 20 procent av alla antibiotikarecept som förskrevs av tandläkare i Stockholms län under den aktuella veckan [1]. Kön- och åldersfördelningen mellan patienterna var jämn och 262 kvinnor (medelålder 43,6 år) och 266 män (medelålder 43,1 år) ingick i studien. De flesta klinikerna dokumenterade 0-10 infektionspatienter, men folktandvårdens akutmot-tagning bidrog med 73 patienter.

DE VANLIGASTE infektionsdiagnoserna var hårdvävnadsinfektion med 269 diagnoser varav 38 procent av patienterna fick antibiotika, abscess med 156 diagnoser varav 63 procent av patienterna fick antibiotika, pericoronit med 99 diagnoser varav 45 procent av patienterna fick antibiotika och antibiotika som profylax med 31 diagnoser. 85 patienter fick mer än en infektionsdiagnos.

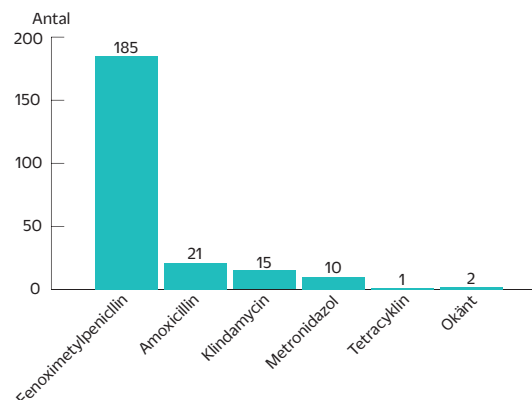
När det gäller antibiotikaval var fenoximetylpenicillin (PcV) den överlägset mest förskrivna substansen med 185 recept (motsvarande 79,1 procent av antibiotikarecepten) följt av amoxicillin 21 recept (9 procent), klindamycin 15 recept (6,4 procent), metronidazol 10 recept (4,3 procent) samt övriga antibiotika 3 recept (1,3 procent). Figur 1.

Inga generella tecken på överbehandling med antibiotika sågs och antibiotikaprofilen med övervägande PcV är bra. I ljuset av nya rekommendationer för antibiotikaprofylax och antibiotikabehandling inom

tandvården [2, 3] borde antibiotikaförskrivningen kunna minska och förbättras en del. Indikationen för antibiotikaprofylax inom tandvården har blivit betydligt snävare och färre recept med amoxicillin kan förväntas. Vid infektionsbehandling inom tandvården rekommenderas klindamycin endast till patienter med penicillinallergi typ 1, vilket är ovanligt. När det gäller dosering av antibiotika finns förbättringspotential. Alla betalaktamantibiotika bör ges minst tre gånger per dygn. I studien doserades PcV i drygt 5 procent av fallen endast två gånger per dygn.

FÖRUTOM ATT STUDIEN gav oss intressanta resultat om handläggningen av infektionspatienter har den också lyft antibiotikafrågan och gett upphov till diskussioner och kvalitetsarbeten ute på klinikerna. Det finns ett stort intresse inom tandvården att verka för en minskad och förbättrad antibiotikaförskrivning. ●

Utfärdade antibiotikarecept inom tandvårdsstudien i Stockholms län vecka 47, 2013 (N = 234).

Referenser

1. VAL-data Stockholms läns landsting.
2. Indikationer för antibiotikaprofylax i tandvården – ny rekommendation. Information från Läke-medelsverket 2012; 23(5): 22–35.
3. Rekommendationer för antibiotikabehandling i tandvården. Information från Läke-medelsverket 2014; 25(1): 19–30.

Författare

Annika Hahlin, leg apotekare, Strama Stockholm. E-post: annika.hahlin@sll.se

Sofia Hellman, allmänläkare, Strama Stockholm.

Katarina Lundell, tandläkare, Tandvårds- och utvecklingsavd, Folktandvården Stockholms län AB.